

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/II/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
 Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 536978 - Poštni t/rn 11234499

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

V tem tednu obhajamo praznik dveh svetnikov, ki sta se pri širjenju božjega kraljestva posebej posluževala tiskane besede; to sta sv. Frančišek Saleški ter sv. Janez Bosco.

Sv. Fr. Saleški se je škofu ponudil, da gre oznanjat katoliško vero v deželo, ki je postala izrazito kalvinistična. Bila je to pokrajina Chablais blizu Ženevskega jezera. Dve leti se je zaman trudil s pridiganjem, ker se ljudje, prestrašeni od kalvinistov, niso upali k njegovim pridigam.

Vse presoimate, kar je dobro, ohranite

Zato se je odločil in začel pisati kratka pisma, kratke članke v obrambo prave vere. Liste je delil med ljudi. Česar ni zmožla pridiga, je dosegla tiskana beseda: »Ljudje so lističe brali in so se jim začele odpirati oči in srca,« pravi njegovi življenjepisci.

Podobno je počel sv. Janez Bosco. Tudi on je začel pisati in tiskati kratke knjižice z vzgojno vsebino. Na Slovenskem so to delali za njimi naši salezijanci, ki so tudi izdajali Salezijanske knjižice; pri nas jih je širil posebno pok. g. Franc Štuhec.

Cerkev je sv. Frančiška Saleškega proglasila za zavetnika katoliškega tiska in ob njegovem godu se škofje srečujejo z delavci katoliškega tiska. Tako je nadškof Šuštar zbral te ljudi v nadškofjskem dvorcu v petek, 22. januarja. Po maši se je z njimi srečal v dvorani, kjer se je razvil pogovor o tisku oz. o sredstvih javnega obveščanja, to je tudi o radiu in televiziji. Goriški nadškof se je srečal s časnikarji v četrtek, 28. jan. Taka srečanja so postala nekaj tradicionalnega, saj se škofje zavedajo, da so časnikarji lahko njih najboljši pomočniki pri oznanjevanju božje besede in pri vzgoji kristjanov.

Sodobna Cerkev se namreč zaveda silne moči, ki jo danes imajo sredstva javnega obveščanja, to je tisk, radio, televizija. To so videli koncilski očetje, ki so sredstvom družbenega obveščanja posvetili posebno pozornost in o njih posebej razpravljali ter izdali »Odlok o sredstvih družbenega obveščanja«. Tam pišejo: »Cerkev se zaveda, da je njena dolžnost širiti odrešenjsko oznanilo tudi s sredstvi družbenega obveščanja in ljudi poučevati, kako naj jih pravilno uporabljajo.«

Tega dejstva smo se slovenski duhovniki v našem zamejstvu živo zavedali in smo zaradi tega že avgusta 1945 ustanovili svoj katoliški tednik, »Slovenski Primorec«, ki je njegov naslednik od leta 1949 Katoliški glas. Mislili smo tudi na otroke in začeli izdajati Pastirčka. V Trstu pa so za izobražence in za družine začeli tiskati Mladiko. V Benečiji so si duhovniki in laiki omislili »Dom«.

Težje je z radiom in televizijo, ker gre za pobude, ki zahtevajo znatna finančna sredstva. Vendar tudi tam nismo odsotni. V Gorici Ljudski radio vsak večer dve uri oddaja v slovenščini ter obravnava tudi razne aktualne probleme v luči cerkvenega nauka; na tržaškem radiu je vsako nedeljo nedeljska maša in verska misel. Ob praznikih ista postaja posveča pozornost tudi verskim in cerkvenim dogodkom. Za to skrbijo duhovniki in laiki.

Ob poplavi vsakovrstnih časopisov, revij, knjig, radijskih in televizijskih oddaj je pa potrebno dvoje: prvič, da se kristjan zaveda potrebe tudi po verski izobrazbi in po informacijah tudi z verskega in cerkvenega področja. Drugič: da si kristjan izbrusi tudi kritični čut in se nauči ločiti zrno od plev. Ali kot pravi apostol Pavel: »Vse presoimate, kar je dobro, ohranite. Kar berete, slišite, vidite, presoimate v luči večnih resnic in božjih zapovedih. K temu čutu naj vam pomaga katoliški tisk, da boste »ohranili, kar je dobrega.«

K. Humar

Spoštovanje življenja za prenovo družbe

Upadanje rojstev je problem skoro vseh razvitih družb, tudi slovenske v domovini in v zamejstvu. Kaj bomo z državo samostojnostjo v Sloveniji ali pa v zamejstvu z globalno zaščito, če ne bomo imeli državljanov za samostojno državo in ne mladih, da ohranimo pri življenju to manjšino, ki jo hočemo zaščititi?

Upadanje rojstev je problem tudi v Italiji, ki je v zadnjih letih padla na najnižji prirastek na svetu. Za to stanje moramo dolžiti na eni strani sebično iskanje golega blagostanja, na drugi pa dolgoletno laično gonjo, ki je mejila na pravi terorizem, saj je ožigosala s pečatom zaostalosti, neobčutljivosti za probleme ženske in asocialnosti vsako opozorilo kristjanov na prave vrednote življenja. Ker so problemi skupni, objavljamo skoro v celoti poslanico, ki jo je ob 25. dnevu za življenje, ki bo 7. februarja, napisal svet italijanske škofovske konference.

Ne moremo prenoviti družbe, če ne prenovimo moralnega življenja, tako osebnega kot javnega. Pomankanje morale spravlja v nevarnost družbeno sožitje in demokracijo, kar se izraža s protizakonitim obnašanjem in korupcijo. To se širi v vsakdanjem življenju ljudi z nasiljem proti življenju v vseh njegovih oblikah: od organiziranega kriminala do zastrupljanja z mamilami, od pornografije do odklanjanja in zapuščanja otrok ter nasilja proti njim, od splava do zanemarjanja ostarelih, šibkejših in revnejših.

Izvor vsega tega zla in nasilja je v izgubi skupnih in splošnih vrednot, v moralni zmedenosti, ki ne ločuje med seboj temeljnih pojmov dobrega in zla: »Gorje vam... ki delate temo za luč in luč za temo« (Iz. 5,20).

Če je morala neodvisna in jo ločujemo od resnice, postane izključno stvar posameznika, pri katerem postanejo vodila življenja čustva, strasti, trenutne in subjektivne želje, kar porodi hud nered, ki je danes vsem na očeh.

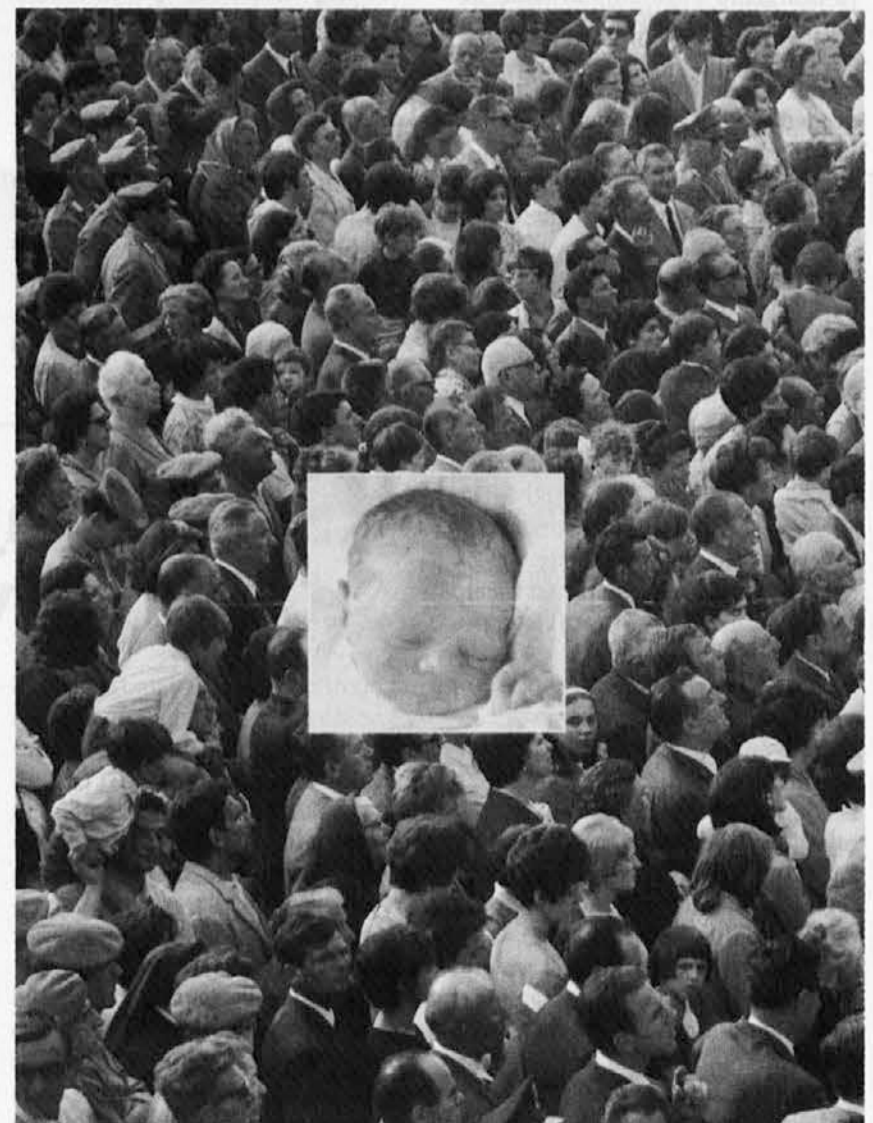
Edina pot za prenovu družbe, ki jo vsi iščemo, je v ponovnem odkrivanju bogastva vrednot, ki so vodile civilno rast človeštva, vrednote, ki jih krščanska tradicija čuva in poudarja. Vsakdo je poklican, da vzgaja svojo vest — in da tako

spoznava dobro in se zanj odloča — na podlagi tistega zakona, ki je vtisnjen v srce vsakega človeka in ga božje razodetje potrjuje in izpolnjuje.

»Dober človek prinaša iz dobre zakladnice svojega srca dobro...« (Lk 6,45); tako Jezus opozarja, da se vse dobro kakor tudi zlo porodi iz srca, iz kraja torej, v katerem odločamo o sebi in o smislu svoje-ga obstoja (prim. Mt 15,19).

Italijanski škofje si upajo trditi, zaradi ljubezni do posameznika in celotne družbe, da ne more priti do moralne prenove in seveda niti ne do kulturne, socialne in politične, če

(se nadaljuje na 2. strani)

In sedaj lažna novica o papeževi bolezni

V prejšnjih mesecih je nemški tednik Der Spiegel pisal o površni diagnozi v zvezi s kliničnimi pregledi, ki jih je prestal papež Janez Pavel II. Novico je kmalu zanikal dobro znani monsignor Tonini, škof, ki večkrat nastopa po televiziji in ima stalno rubriko v tedniku Epoca: »To brez

dvoma ne drži, ker sem sam imel priložnost, da sem osebno govoril pred kratkim s papežem.«

Nekaj časa za tem se je oglasil v katoliškem ameriškem listu »National Catholic Reporter« bivši jezuit, ki naznanja, da papežu ostaja še eno, kvečjemu štiri leta življenja, torej pa-

pež naj bi bil obsojen na smrt in da je že v zatonu njegovo papeževanje. Nekaj podobnega je napisal angleški list »Sunday Times«.

Časopis med drugim navaja vodstvo milanske bolnice S. Raffaele, da je od tam prišla omenjena novica, dodaja pa še neko čudno zadržanje nekaterih vatikanskih prelato.

Nekateri italijanski časopisi so takoj zgrabili »novico« ter jo objavili s posebnim poudarkom. Neka znana katoliška radijska postaja je že priporočala posebne molitve za papežovo zdravje.

Da to ne drži, je prišlo iz dveh verodostojnih virov: iz omenjene milanske bolnice in iz Vatikana.

Vodstvo milanske bolnice je pojasnilo, da se sploh ni nikoli izrazilo o papeževem zdravju.

Razne osebe, ki so te dni v neposredni papeževi bližini, so se jasno izrazile, da to ne drži in da ni nobenih znakov bolezni.

Postavimo si vprašanje: bodo zadostovala ta pojasnila? Za nekatere verjetno ne, saj nekateri krogi kar radi širijo podobne novice o papežu, nameni pa niso čisti.

Zanimiva je izjava vaticanskega glasnika Joaquina Navarra Vallsa, ki poudarja, da so večkrat nekatere informacije bolj izraz neke želje kot pa resnična novica. Sicer papež sam je za »glasnost« tudi na svoj račun. Preteklega julija je kar preprosto povedal iz »vaticanskega okna«, da ima zdravstvene probleme in da bo moral v bolnico. Po vsej verjetnosti ta postopek bo veljal tudi v prihodnje.

Ali se nismo še privadili senzacionalnim poročanjem nekaterih časnikarjev in časnikarskih agencij?

ANDREJ VOVKO

Slovenska vlada »zgodovinskega kompromisa«?

Prva vlada samostojne slovenske države, ki je nastala na podlagi volilnih izidov in ne kot posledica kakšne »konstruktivne nezaupnice«, je torej pod streho. Sestaviti jo je bilo dolgotrajno in garaško delo. Že znanim medijskim in drugim glasovom se je spet zdelo potrebno, da se podobno kot ob »cirkusu« prejšnjega parlamenta tokrat obregnejo ob »mečkanje« pri oblikovanju nove vlade. Tisti, ki bolje od naših novopečenih demokratov poznate delo-

slabemu in po bivši tajni policiji zvečanemu prizvoku pa ta zaslivanja pravno določa 112. člen nove ustave slovenske države. Podobna zaslivanja bodočih državnih sekretarjev poznajo že dolgo časa ZDA. Na nekaterih od teh zaslivanja se je po-

Lojze Peterle

kazalo, da novi slovenski vladi ob vsej naglašeni pragmatičnosti nikakor ne bo lahko. »Sporni« ministri, med njimi žal v največji meri prav za proces slovenske osamosvojitve tako zaslužni Janez Janša, so bili deležni največjih polen pod noge prav od svojih vladnih »podpisanih« in »nepodpisanih« koalicijskih partnerjev liberalnih demokratov in združene liste. Bralci onkraj slovensko-italijanske meje bolje od mene poznate usodo v nekem obdobju italijanske povojne zgodovine tako »moderne« zgodovinskega kompromisa. Do njega, kot vemo, ni prišlo, očitno pa je prišlo do njegove slovenske različice. Njena posebnost je med drugim ta, da slovenska »velika koalicija« to po črki medstrankarskih sporazumov ni. Koalicijo so dejansko sklenile le liberalnodemokratska, krščanskodemokratska in socialnodemokratska stranka, združena lista, v kateri pomenijo znatno večino prenovljeni dediči slovenske komunistične partije,

pa se po omenjeni črki sporazumov povezuje zgolj z liberalnimi demokrati. Slovenski vladni »zakon iz preračunljivosti« je torej sklenjen. Kako dolgo bo zdržal, bo poleg njihove učinkovitosti pri razreševanju napočtenih gospodarskih, zunanje-političnih in drugih problemov odločilno tudi, če bodo vodstva »enakih« in »bolj enakih« koalicijskih partnerjev za svoj projekt slovenskega »zgodovinskega kompromisa« uspela pridobiti svoje strankarske baze.

Čestitke novi vladi

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti je tudi kot deželni strankin tajnik čestital in želel uspešno delovanje novi vladi Republike Slovenije, ki je prejela v ponedeljek zaupnico in je še isti dan zaprisegla. Jevnikar je še posebej opozoril ministrskega predsednika Janeza Drnovška in zunanjega ministra Lojzeta Peterleta na nerešen problem zaščite slovenske manjšine v Italiji in na skorajšnja pogajanja med Slovenijo in Italijo o dopolnitvi Osimskih sporazumov ter drugih mednarodnih instrumentov.

**Katoliški
glas
bomo izboljšali
tudi
s Tvojo
pomočjo!**

Sv. Anton pri Koprju

Vas se sicer razteza po raznih gričih in grebenih, ima pa lepo lokacijo za cerkev, kot malokje v okolici. Vaščani so hoteli podčrtati lepoto svoje cerkve in so poskrbeli za nočno osvetljava, ki sicer ni še dokončana, a že sedaj daje poseben čar celotni zgradbi, ki jo lahko vidiš od daleč in te kar prevzame.

Letos so vaščani priredili, že drugo leto, »Antonski praznik« prav na dan sv. Antona puščavnika (17. januarja). Po popoldanski sv. maši je sledila v dvorani krajevne skupnosti kulturna prireditev na pobudo krajevne godbe na pihala, pevskega zboru in krajevne skupnosti. Da so ljudje cenili to pobudo, dokazuje številna prisotnost publike iz raznih krajev, kar daje prirediteljem odgovornost, da vztrajajo v tej tradiciji.

Nastopil je Otroški zbor iz Prad pod vodstvom Logarja, Jasmina in Sara sta recitali Kocjančičeve pesmi, sledil je prikaz z diapozitivi o zanimivostih bližnje okolice, zaključil je domači pevski zbor, ki je zapel nekaj ljudskih pesmi. Program je povezovala Dorjana Kocjančič, ki je s svojo prisrčnostjo predstavila razne točke. Vmes je igrala krajevna godba.

Janez Drnovšek

vanje parlamentarnih sistemov zahodnega tipa, se boste ob prvih korakih slovenske poti v tej smeri po pol stoletnem boljševističnem strunem korakanju le prizanesljivo nasmehnil. Diktature so na prvi pogled sicer veliko učinkovitejše od demokracij, ko je treba »izglasovati« zakone ali »sestaviti« vlado, posledice njihovega vladanja pa so boleče in zelo pogosto tudi hudo krvave, kot nas nenazadnje učita vojni »za jugoslovansko« in »za sovjetsko dediščino.« Parlamentarni »prepirci« in mandatarska »mečkanja« so torej veliko boljši od še tako koreografsko popolnega dvigovanja rok. Eden od sklepnih dogodkov na poti k novi slovenski vladi so bila tudi zaslivanja kandidatov za ministre. Kljub

Prebivalstvo Republike Slovenije po veroizpovedi

Slovenija je versko pluralna dežela, saj na njenem območju deluje okoli dvajset verskih skupnosti oziroma cerkva, poleg njih pa še kakih trideset društev, združenj in duhovnih družin, ki v veliki meri sodijo h gibanju Nova doba (New Age).

Po uradni cerkveni statistiki (Letopis Cerkve na Slovenskem 1991) je med prebivalci Slovenije kar 82 odstotkov katoličanov. Podatke, ki jih danes objavljamo, pa smo dobili v 181. številki Statističnih informacij Zavoda Republike Slovenije za statistiko in spadajo k popisu prebivalstva iz leta 1991.

Vprašanje o veroizpovedi oziroma verski pripadnosti je bilo ob popisih zadnjič postavljeno leta 1953. Na sprejem odločitev, da se v popisu prebivalstva 1991 zastavi tudi to vprašanje, je vplivalo dejstvo, da religija (vera) predstavlja eno od družbenih kategorij, katere vpliv je velik, saj večina prebivalstva pripada eni ali drugi veroizpovedi. Enako kot za narodnostno opredelitev pa veljajo tudi za veroizpoved ustavna določila, ki občanom zagotavljajo, da je izpovedovanje vere svobodno in njihova

zasebna stvar.

Po končnih podatkih popisa prebivalstva je v Republiki Sloveniji v letu 1991 živelo 1965.986 stalnih prebivalcev, od katerih se je za katoliško vero opredelilo 71,36 odstotka prebivalcev, za pravoslavno 2,38 odstotka in za protestantsko vero 0,97 odstotka prebivalcev. Za proorientalske kulte se je opredelilo 0,02 odstotka prebivalcev, za judovsko vero 0,01 odstotka in za druge veroizpovedi prav tako 0,01 odstotka stalnih prebivalcev Republike Slovenije.

Poleg tega je bilo kar 15 odstotkov odgovorov vpisanih pod rubriko neznano, ker se prebivalec sam ni opredelil, 4,2 odstotka jih sploh ni želelo odgovoriti, 4,35 odstotka pa je bilo nevernikov. Tistih, ki so se opredelili kot verniki, ki ne pripadajo nobeni veroizpovedi, je bilo 0,2 odstotka.

Za opredelitev veroizpovedi je bil v tem popisu pomemben le odnos osebe do vere in ne to, ali je oseba tudi uradno registrirana kot njen pripadnik (npr. da je vpisana v krstno, poročno cerkveno knjigo...)

(Iz Slovenca)

K.M.

Praznik najtoplejše pesmi in poezije v Portorožu

To je bilo v nedeljo, 24. t.m., v cerkvi v Portorožu ob nastopu 12 pevskih zborov z božično pesmijo.

Ti posamezni in skupni nastopi so postali v koprski škofiji že tradicija in pevci se prav radi udeležujejo.

Nastopili so otroški zbor iz Koprja (pod vodstvom Mete Rožac), Zbor iz Sv. Antona pri Koprju, otroški zbor iz Komna (Mojca Semolič), iz Kort (Edvin Pangerl), iz Predloke, mešani in otroški zbor (Rado Čuk), iz Krkavč (Edle Grižon), iz Koštabone (Milka Pucer), iz Izole (Lojze Furlan), moški zbor Pergola (Rožana Grbec), Mladinska skupina iz Kort (Igor Mejak), pevski zbor iz Koprja

z otroki (Miran Bordon) ter ženski zbor iz Sv. Petra (Nadja Bazec).

Pevci so nastopili pri oltarju, sicer ne veliko primeren kraj, ker je malo prostora na razpolago in se pevci težko postavijo, kar kdaj lahko škoduje kvaliteti izvajanja.

Vsi pevci so potem skupaj nastopili pri maši, ki je sledila koncertu; petje je vodila Milka Pucer, maševal in govoril je g. Rado Čuk, župnik v Predloki.

Za tako priliko je bila cerkev premajhna, kar pomeni, da ljudje cenijo take nastope in se radi udeležujejo teh prireditev.

Ponovitev božičnega koncerta v Ljubljani

V cerkvi sv. Frančiška v Šiški (Ljubljana) je v nedeljo, 17. januarja, Združeni tržaški mešani zbor pod vodstvom Janka Bana ponovil koncert božičnih pesmi tržaških avtorjev, katerega je prvič izvedel 10. januarja v stolnici sv. Justa. Zbor je tokrat na orgle spremljal Tomaž Simčič. Prvi del je zbor pel na koru, v drugem delu pa pred občinstvom. Izvedbo so poslušalci nagradili s toplim aplavzom, kar pomeni, da je koncert uspel kljub skromnemu šte-

vilu vaj in mnogim odsotnostim. Po nekaterih ocenah je bila druga izvedba koncerta celo kakovostnejša. Dirigent in pevci pa so bili predvsem ponosni na dejstvo, da so se ljubljanskemu občinstvu predstavili s svojimi, tržaškimi avtorji, kar kaže na važnost zamejskega doprinosa k slovenskemu kulturnemu ustvarjanju. Naj še omenimo, da je bilo občinstvo sicer maloštevilno, a izbrano. Prisoten je bil tudi ljubljanski župan Jože Strgar.

Ivan Žerjal

Ob prazniku sv. Frančiška Saleškega, zavetnika katoliških časnika, je ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar priredil sprejem na nadškofijskem ordinariatu, katerega so se udeležili tudi predstavniki slovenskega katoliškega tiska iz zamejstva. Po nadškofovem nagovoru je spregovoril dr. Janez Gril, predsednik komisije za sredstva družbenega obveščanja pri Slovenski škofovski konferenci. Dr. Ivan Štuhec pa je govoril o potrebah in nalogah katoliških medijev v luči poslanice papeža Janeza Pavla II. Aetatis novae.

Slovenija: Piran v skupnosti starih mest

Tri najstarejša slovenska mesta - Piran, Ptuj in Škofja Loka se bodo brzkone že letošnjo pomlad povezovala v skupnost starih slovenskih mest. Dogovor o tem so v začetku januarja dosegli župani vseh treh omenjenih mest. Načrtujejo, da bo skupnost starih slovenskih mest povezovala in uveljavljala svoje interese, predvsem pri zahtevah treh najstarejših mest v matici do države Slovenije. Poglavitni namen povezovanja pa naj bi bil v zagotavljanju boljših gmotnih razmer za prenovo in oživljanje teh zgodovinskih mest ter njihovih izjemnih

kulturnih in umetnostnih spomenikov (mednje sodijo tudi sakralni objekti) slovenskega in tudi širšega evropskega pomena. Skupnost namerava pritegniti k sodelovanju tudi druga stara slovenska mesta, povezali pa naj bi se tudi mednarodno, bržčas tudi z nekaterimi starimi italijanskimi mesti. Predlog sporazuma o ustanovitvi skupnosti starih slovenskih mest naj bi predstavniki občinskih skupščin Pirana, Ptuja in Škofje Loke podpisali v prihodnjih dveh ali treh mesecih.

i.v.

Clinton v beli hiši

Združene države Amerike imajo sedaj svojega novega predsednika, 42. po številu. To je William Jefferson (Bill) Clinton, ki je bil izvoljen na novembrskih volitvah skupno s podpredsednikom Al Gorejem. S tem prihaja po dvanajstih letih republikanskega predsedstva (dvakrat Reagan, enkrat Bush) v Belo hišo spet demokrat. Zadnji njih predsednik je bil Jimmy Carter, ki je vladal le en mandat.

Slovesnost umestitve je bila dne 20. januarja v Washingtonu in so jo spremljale razne vidne in bučne zunanje svečanosti in ljudska slava. Prisoten je bil tudi dosedanji predsednik George Bush, ki se je nato kot zaseben državljan umaknil na svoj

dom v Houston (Texas). Zadnje Bushove pobude so bile obrnjene v Irak z vojaškimi akcijami proti Sadamovemu režimu, ki se noče pokoriti resolucijam Združenih narodov. Iraško-ameriška napetost je gotovo dosegla svoj sedanji višek ob predaji predsedstva ZDA in to tudi iz razumljivih propagandnih oziriv. Novi predsednik Clinton je sicer v vsem podprl Bushove ukrepe, čeprav je tudi skušal nekoliko »odpreti« v pričakovanju možnih sprememb v Bagdadu.

V balkanski krčmi

V ameriških filmih je včasih videti moške, ki mirno igrajo na karte v gostilni sredi drugih gostov, ki polnijo prostore. Toda zgodi se, da igralec ne spoštuje pravil igre, da slepari. Začne se spor, ki se spremeni v vsepolsen pretep, ko se vsi tepejo z vsemi in mirno gostišče postane bojno polje z mrtvimi in ranjenimi. Nazadnje pride policija in prešteva škodo.

Temu prizoru iz filma je vedno bolj podobna Bih. V miru so vsi živeli kot pri igri na karte. Toda nekdo ni več spoštoval pravil igre: bili so Srbi. In začel se je spor, ki se je danes sprmenil v vsesplošen pretep, v vse splošno streljanje in ubijanje. Vsi so proti vsem: Srbi proti Hrvatom in Muslimanom, Hrvati proti Srbom in Muslimanom, Muslimani proti Srbom in Hrvatom.

Torej kot v filmu: pretep vseh z vsemi.

Toda prihaja policija. Zastopnika mirovnih pobud v Bih Vance in Owen sta prišla s svojimi predlogi: Bih razdeliti v deset okrožij po narodni pripadnosti, Sarajevo pa skupna prestolnica. O tem njihovem predlogu so se ragovarjali v Ženevi in dosegli sporazum.

Ta sporazum so sprejeli celo Srbi

Za nastop novega ameriškega predsednika velja seveda po vsem svetu veliko pričakovanje. Politični opazovalci se sprašujejo, kako bo nova ameriška administracija postopala na raznih kriznih žariščih, kot so zlasti Bosna in Irak, pa tudi druge delikatne točke svetovne šahovnice. V svojem nastopnem govoru Clinton ni sicer povedal veliko konkretnega. Zavzel se je za novo vlogo Amerike, za njene sile in splošne cilje, ki jih bo zasledoval. Že kmalu pa se je Clinton moral lotiti tudi drugih perečih vprašanj, ki čakajo predvsem na njegovo rešitev. Nekaj zapletov je imel tudi s kandidati za nove ministre. Tako se je npr. moral odreči imenovanju ministra oz. ministrice za pravosodje, ker je ta priznala, da je imela v zasebni službi dva ilegalno priseljena delavca.

Predsednik ZDA je že tudi tarča napadov zlasti s strani katoliških krogov in Vatikana, ker je v nasprotju s prejšnjo Bushovo linijo oz. moralno izbiro sklenil ukrepati za liberalizacijo splava. Nedvomno takšno zadržanje v tej zadevi ne bo prineslo Clintonu simpatij med milijoni ameriških državljanov katoliške vere.

Vse kaže torej, da je že sam začetek novega predsednikovanja nelahk in poln polemik ter nasprotij. Tudi problem sestave nove vlade in glavnih funkcionarjev je vzbudil precej polemik. Nekateri vidijo sicer v njem novega Kennedyja, kar je vsaj zaenkrat težko reči. Pred svojo umeštvitvijo se je sicer poklonil na grobu bratov Johna in Roberta Kennedyja v Arlingtonu. Zaenkrat pa novi demokratski predsednik kaže bolj pragmatično in neizdelano politično linijo. Bodočnost bo seveda razkrila sedanje neznanke Billa Clintona.

Spectator

v Bih na zasedanju svojega »parlamenta.« Toda dočim so se in se v Ženevi še razgovarjajo o mirni rešitvi spopadov v Bih, se tam boji vsak dan nadaljujejo. Zadnji teden so se oglašili posebno glasno Hrvati. Napadli so namreč ozemlje v srednji Dalmaciji okrog mostu Maslenice. Ta most stoji na fjordu južno od Zadra in so ga Srbi porušili že lansko leto ter s tem presekali Dalmacijo na dvoje, tako da ni mogoče po cesti iz Zadra v Šibenik, moraš se vkrcati na parnik in se po morju peljati npr. do Reke.

Srbi so ob tem napadu zagnali velikanski krik in zadeva je prišla pred OZN, češ da so Hrvati prelomili mirovni dogovor in zasedli srbsko področje proti Kninu. Srbi pa še naprej napadajo pri Sarajevu in drugod; Muslimani in Hrvati si tudi niso prijatelji v raznih mestih Bosne in Hercegovine. V Ženevi pa razgovorov niso pretrgali, le prekinili so jih. Sile Unprofor (Modre čelade) pa gledajo, pozivajo k miru, vsako toliko pa se zgodi, da kak njihov vojak izgubi življenje. Res kot v ameriški gostilni: Policija (Vance in Owen ter mirovniki) čakajo, da se pretepači utrudijo do onemoglosti, potem bodo morda nastopili.

Ivan Trinko v besedi sodobnikov in častilcev

Ob 130-letnici rojstva duhovnega velikana Beneških Slovencev

— Največji mož, ki ga je rodila Beneška Slovenija —

Steber slovenstva in slovenske vere

Slava Slovencev so imenitni možje, kateri s svojo učenostjo in čednostjo svetijo, kakor zvezde na jasnem nebu.

A.M. Slomšek

V začetku zadnjega tedna v januarju (25. jan.) smo počastili 130-letnico Trinkovega rojstva, 26. junija 1994 pa bomo obhajali 40. obletnico njegove smrti. Prav je, da se duhovnega očeta Beneških Slovencev in največjega moža, ki ga je rodila Beneška Slovenija, spomnimo tudi v Katoliškem glasu, ki ga naši rojaki v Benečiji tako radi vzamejo.

Že doslej je bilo o Trinku veliko napisanega. Več študentov in študentk je o njem napisalo svoje diplomske naloge, nekatere šole in vzgojne ustanove so dobile Trinkovo ime, kiparji Slavko Pengov, Stane Jarm in Negovan Nemeč, nepozabni goriški rojak in umetnik, so izdelali njegov doprni kip, nekateri slikarji so upodobili Trinkov portret, v Rimu je bil pred leti poseben Trinkov simpozij... Vendar je Trinko še vse premalo poznan in raziskan med rojaki v matični Sloveniji. Bržčas iz preprostega razloga, ker je bil prevelik duh, da bi mogli kar tako mimogrede spoznati vso veličino njegovega dušnopastirskega, narodnostnega in kulturnega dela v zadnjih dvajsetih letih preteklega in v prvi polovici našega stoletja, časovnega loka sedmih desetletij, ki nosijo neizbrisni pečat osebnosti, življenja in dela Ivana Trinka, učitelja in vodnika beneškega ljudstva. »Tvoj glas izza meje - Zamejski...«

Največji sin Beneške Slovenije, ki je zaslovel doma in v svetu, je za preprosto ljudstvo pomenil mnogo več kot vsi njegovi najvidnejši ožji rojaki v starejši in polpretekli zgodovini Beneških Slovencev. Šele Trinko je bil tisti prvi pravi človek iz ljudstva in postavljen za ljudstvo, da z njim deli dobro in slabo. Bil je resnični narodni buditelj in voditelj duhovne in družbene prebuje Beneških Slovencev. Trinko je bil izjema, enkratna in brez dvoma neponovljiva osebnost v slovenski verski, narodni in kulturni zgodovini: zgleden dušni pastir, pesnik, pisatelj, filozof, prevajalec, pedagog, glasbenik, likovni umetnik,

znanstvenik in narodni delavec.

Eden največjih slovenskih pisateljev, dolgoletni urednik Mohorjeve družbe in znameniti trnovski župnik, Fran Saleški Finžgar, mu je v osebni čestitki za biseromašniški jubilej (1946) namenil nepozabne besede:

»Iz nekdanje naše zemlje si črpal duha in pil kri ter se v rani mladosti ves posvečal trudu in bolečini-ljubezni za naše slovenske brate. Tvoj glas izza meje - Zamejski - je budil brate onstran meje k ljubezni do bratov za mejo. Tvoj glas je opozarjal učeni svet, da so prihajali učenjaki raznih narodov in pisali o naših ljudeh v Benečiji, tehtali in presojali zaklade materinega njihovega jezika, ki jim ga ni udušila ne tuja govorica ne tuja šola. Tem svojim slovenski krvi zvestim od nikoga poznanim, od nikoga spoštovanim,«

si bil vse življenje sonce, ki jih je ogrevalo v ljubezni do pradedov in v spoštovanju do očetovih izročil...«

»...Slovenski mladini, ki si jo učil modrosti, si bil vzgojitelj in vodnik. S tvojim duhom in tvojo ljubeznijo so bili oplojeni mladi svečeniki, ki so se ravnali v poklicu po tvojem zgledu in postali vsem vse.«

Rana, ki se ni več zacelila

Italijanska redovnica prof. Olanda Miazzo, ki je na vseučilišču v Padovi pripravila doktorsko tezo o Ivanu Trinku, pravi:

Ivan Trinko (s klobukom) med beneškoslovenskimi duhovniki. Na skrajni levi A. Cuffolo in na skrajni desni J. Cramaro ter dr. E. Besednjak na Trinkovi desni in inž. J. Rustja na levi strani

»Odprava slovenskega jezika je bila za Trinka - glasnika Beneške Slovenije - rana, ki se ni več zacelila. Pred vsemi je branil svobodo jezika, šeg in navad vsakega naroda, s svojo ognjevito in prepričevalno besedo in s svojimi spisi je skušal dopove-

»Klicar našega trpljenja in zapostavljanja« — Ivan Trinko, 1863-1954, v pozni jeseni svojega življenja

dati voditeljem provinc in občin ta dejstva; kot ima vsak posameznik svoje telesne in duševne lastnosti, ki jih ne moremo zatreti, tako ima vsak narod svojstveno zgodovino, ki s fizičnega vidika oblikuje neizbrisno duhovno, družbeno in narodno vzgojo.«

Zlatomašnik Jožko Kragelj: »Trinkov ugled je bil tako velik, da je bil izvoljen v videmski pokrajinski svet in je ostal celih 22 let pokrajinski svetovalec. Na pokrajinskih sejah se je zavzemal zlasti za svoje domače kraje, ki so bili zelo zapuščen in v revni...«

»... Trinko je bil učitelj in vodnik beneškega ljudstva in se je vztrajno zavzemal za njegove pravice. Trpel je, ko je fašizem leta 1933 zatrl slovenske pridige v Benečiji. Dvakrat je pisal papežu in ga prosil, naj posreduje, da se odpravijo krivice. V drugem pismu ga je prosil: Priskočite na pomoč svojim zvestim sinovom, ki so bili oropani naravnih pravic in vsega, kar jim je najdražje. Ne smemo več moliti in peti v cerkvi v tistem jeziku, ki jim ga je Bog dal in je bil v rabi že od devetega ali osmega stoletja.«

Ivan Trinko je dočkal visoko starost 91 let. Umril je na Trčmunu, 26. junija 1954. Tudi danes je sonce in luč mladim, ki vidijo v njem vzornika in učitelja tudi za bodoče rodove Slovencev.

Pripravil Ivan Virnik

A.V. Bommarco, deset let goriški nadškof

Goriška nadškofija se pripravljala, da slovesno obhaja jubilej svojega nadškofa Antona Vitala Bommarca. Ta je namreč prevzel vodstvo nadškofije dne 6. februarja 1983.

Nadškof se je rodil na otoku Cresu v Kvarneru 21. septembra 1923. Oče je bil Alojz, mati Ivana Sussich. V starosti 11 let je stopil v semenišče koventualcev v Camposanpiero (Pisa). Potem je bival v raznih samostanih tega reda, dokončal gimnazijske študije in položil obljube v Padovi v baziliki sv. Antona leta 1945. Opravil je še filozofske in bogoslovne študije in bil posvečen v mašnika 8. decembra 1949.

V svojem redu minoritov je opravljal različne službe. Bil je gvardian in provincial, tri leta je urejal mesečnik »Il Messagero di San Antonio«, ki je najbrž mesečnik z največjo naklado. Nazadnje leta 1972 je bil izvoljen za generala minoritskega reda in po šestih letih, 1978, znova potrjen na tem mestu.

Sv. sedež je postal pozoren na tega redovnika s tako dolgo odgovorno službo in Janez Pavel II. ga je dne 11. novembra 1982 imenoval za nadškofa v Gorici po smrti msgr. Petra Cocolina. Na praznik sv. Treh kraljev leta 1983 ga je sv. oče skupaj z drugimi posvetil za škofa v baziliki sv. Petra. Novi nadškof je prevzel vodstvo škofije v nedeljo, 6. februarja. Goriški nadškof je torej deset let.

V tem času je redno opravljal svo-

Anton Vitale Bommarco

jo službo tudi s pastoralnimi obiski in prav letos je drugič zaključil s temi obiski. Uspešno je podpiral misijonsko dejavnost naše škofije v Slonokoščeni obali, kjer je misijonarje ponovno obiskal in si pri tem nalezal tudi bolezen. Kot prvi goriški nadškof je sprejel in tudi prenočil sv. očeta. Predsedoval je srečanju škofov in vernikov v Ogleju leta 1991. Sploh kaže izredno skrb za oglejsko baziliko in za bogoslovce. Njih število je lepo naraslo.

Jubilejne svečanosti bodo v cerkvi sv. Ignacija v nedeljo 7.2., slovesna akademija pa v Katoliškem domu v petek, 12. februarja.

Božičnica v Sovodnjah

Božičnica v Sovodnjah je bila dogovorjena že pred letom dni. Ko smo se namreč na enaki prireditvi, ki jo pripravljamo pevci iz Mirna in Rupe-Peči, lani zbrali v Gabrijah, nas je g. Marjan Markežič povabil, da za naslednjo božičnico pridemo v Sovodnje in pomenljivo pristavil »v prenovljeno cerkev«. Vse se je uresničilo in že od daleč nas je v nedeljo, 17. januarja, pozdravila v povsem novo lice odeta cerkev sv. Martina. Tako smo se z našo pesmijo pridružili veselju župnijskega občestva in g. Marjana ob tem velikem delu z željo, da bi prenovitveni podvig še bolj povezal župnijo v vsem dobrem, lepem in plemenitem.

Sovodnjska božičnica je nato prerasla v skupno srečanje z vsemi značilnostmi prireditve, ki vzradosti, dviga in spodbuja za nove načrte. Cerkevna ladja polna poslušalcev, prezbiterij poln pevcev sta že vsak po svoje prispevala k svečani izrednosti dogodka. Bogastvo božičnih melodij se je nato prepletalo z izbranimi besedami priložnostne duhovne misli in veznim tekstom napovedovalca. Združeno petje je omogočilo izvedbo zahtevnega programa, v katerem so se priljubljene skladbe kar vrstile druga za drugo do mogočnega zaključka z Vrabčevu Bila je noč, za sklepno popotnico pa še Sveta noč,

Sovodnjska božičnica: združeni mešani zbor

h kateri smo povabili tudi vse občestvo. Pesem je tako žlahtno napolnila lepo sovodnjsko cerkev in razveselila srca navzočih.

Nastopil je najprej mešani zbor Bilje - Orehovlje - Miren, ki je pod vodstvom Andreja Budina predstavil tri skladbe. Glavnino sporeda pa sta oblikovala župnijska zbor Mirna in Rupa-Peč, vse združeno, naj-

prej moški sestav tri in nato še mešani sestav enajst pesmi. Dirigenta sta bila Andrej Budin in Zdravko Klanjšček. Zbore je spremljal Antek Klančič.

»Čeprav se božična doba izteka, za božične pesmi ni nikoli prepozno«, je v duhovni misli začel g. Marjan. Gre za trenutke svetlobe in oaze miru, saj nam pojejo prav o miru in ljubezni. Pozval nas je, da tudi sami pričamo za luč in božji mir, kar naj bo vidno v našem vsakdanjem življenju. V nedeljo, 10. januarja, pa je bila na Mirenskem Gradu tradicionalna, že 17. božičnica Goriškega pastoralnega področja. Cerkev je bila polna kot za največje praznike, sporeda pa za skoraj poltretjo uro. Program je bil oblikovan iz pevsko obarvane pevske maše, v drugem delu pa so se zvrstili posamezni zbori. Skupaj je sodelovalo 17 pevskih zborov. Najbolj so pritegnili otroški glasovi, pa tudi zahtevne in učinkovite skladbe nekaterih odraslih zborov. Svežino fantovskih glasov je tokrat že v drugo predstavil oktet iz Dornberka. Zamejstvo so zastopali rupensko — pečanski pevci v združenem mešanem zboru Miren - Rupa - Peč in z združenim sestavom tudi to pot doprinesli k pestrosti srečanja.

P.B.

DRUŽINA

Iz pastirskega pisma goriškega nadškofa

Za ustanovitev družine ima gotovo velik pomen medsebojno spoznavanje fanta in dekleta pred poroko. V tem času gre za krščansko pripravo na zakon in resno odločitev njune bodoče sreče. Spoznati se morata in ugotoviti, kakšna je njuna ljubezen, ki mora dozoreti v zaupanju drug drugemu in privedi oba do resne in premišljene odločitve za skupno trajno zakonsko življenje.

Tudi danes je potrebna in morda še bolj kot v preteklosti ta doba odkritosrčnega iskanja in spoznavanja, ki mora dozoreti v pravo srčno ljubezen, ki ni zgrajena le na čustvih, ki so navadno malotrajna. Kdor le na teh gradi, bo kmalu razočaran. Dokaz so mnoge današnje mlade družine in njih polomije. Odločitev za zakon mora biti premišljena in ne predvsem na želji po uživanju: imeti mora stalno pred očmi končni cilj resnega zakona in ustanovitev družine v skupni sreči.

Otroci so v današnjih družinah največini predmet posebne nege in je odločitev za sprejem otroka bolj težka kot kadarkoli prej. Mnogi sploh otrok nočejo ali pa se jih drastično rešijo, ko se pojavijo. Tudi v naši deželi smo v tej zadevi zelo na nizki stopnji. Družba zavrača to samo na zakonsko dvojico, zato tudi posledice nosijo samo oni. Brez dvoma so zakonci prvi za to odgovorni in civilna družba bo morala razumeti, da so otroci njen veliki zaklad in se zato na vseh poljih, političnih in gospodarskih, tega zavedati in pospeševati in braniti družinsko življenje.

Treba bi bilo dobro proučiti sedanjo zakonodajo in v tem smislu

preurediti delovni urnik zlasti poročenih žen. Prevelika skrb za delo povzroča utrujenost v družinah, kar zmanjšuje ali celo ruši medsebojne odnose med zakonci in vzgojne odnose med starši in otroki. Družine in otroci so velika dobrina, zato morajo biti tudi skrb vse civilne skupnosti.

Zimovanje volčičev in volkuljic

V nedeljo, 03.01.'93, sta se krdeli Ankus in Sambhur (sovodnjski in goriški volčiči SGS) odpravili na Lokve, da bi se skupaj zabavali. Skupaj s starimi volki Akelo, Baghero in Baloojem so volčiči in volkuljice lovili zaklad. Pravzaprav zaklad ne prinaša prave sreče in dosti več velja zaklad, ki ga ima vsak volčič ali volkuljica. Čeprav je bilo zunaj zelo mraz in je pihal močan veter, smo se mladi volčiči pogumno odpravili na sanke in se veselo spuščali v dolino.

Za tako lep dan smo se Gospodu zahvalili pri župnijski maši. Med tem časom nas je v koči čakal že topel čaj. Nabrali smo si novih moči in nadaljevali s petjem, plesom, igrami do večera, do trenutka ko smo jim stari volki zapeli uspavanko.

Drugega dne so bili VV že po prvih notah budnice pripravljene za nov dan, novo presenečenje in igre na snegu.

V popoldanskih urah so na Lokve prišli starši in VV je bilo hudo zapustiti sanke in prijatelje, ki so jih v teh dneh spoznali: a vedeli so, da tega veselja ne bo konec, kajti vsi skupaj se bomo gotovo srečali na prihodnjem lovu in na skupnih poletnih počitnicah.

Dober lov Baghera krd. Ankus

Božičnica na Mirenskem Gradu: dekliški zbor s Kapele

SSk sekcija za Števerjan

V soboto, 23. januarja, smo imeli v Sedejevem domu v Števerjanu družabno večerjo sekcije Slovenske skupnosti za Števerjan. Pred dvema letoma smo namreč slavili 40-letnico ustanovitve Kmečko-delavske zveze za Števerjan, predhodnice SSK same in v gosteh smo takrat imeli (takratnega) predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta; lansko leto smo s tako družabnostjo počastili 90-letnico rojstva bivšega števerjanskega župana Hermenegilda Podveršiča. Tudi letos smo hoteli nadaljevati s tako tradicijo, čeprav nismo imeli pred nami nobene okrogle obletnice.

Večer je otvoril predsednik sekcije I. Vogrič, ki je prisotne lepo pozdravil in povedal smisel in namen takega družabnega večera. Pozdravil je tudi goste: iz Goriških Brd sta nas obiskala domačin B. Podveršič in pa V. Bric, ki delujeta v okviru Kmečke zveze - ljudske stranke; iz Gorice sta nas počastila s prisotnostjo M. Špacapan, pokrajinski svetovalec SSK, in D. Grinovero, član

pokrajinskega tajništva SSK; s Tržaške pa je prišel pokrajinski tajnik Martin Breclj; seveda nista manjkala domačina H. Corsi, ki zastopa mesto pokrajinskega tajnika SSK in pa predsednika briške Gorske skupnosti, in M. Terpin, deželni predsednik SSK; povabilu so se odzvali tudi M. Terčič, predsednik domačega društva F.B. Sedej, in tajnica F. Padovan ter podpredsednik domače kmetijske zadruge Št. Florjan.

Politično poročilo in predstavitev domače sekcije je podal tajnik Dominik Humar. Sledili so pozdravi gostov, ki so se večinoma tikali problematike bodočih volitev in pa povezovanja med Brdi na obeh straneh meje.

Prijetno vzdušje se »improvizirano« popestrili naši števerjanski fantje, za kar se jim prav lepo zahvaljujemo.

Posebna zahvala naj gre tudi gospe Darji, ki nam je pripravila prav okusno večerjo.

Ivan Vogrič

Ljudski radio

TEDNIK LJUDSKEGA RADIA

Naslovi:

- Sumljiv Colombov obisk v Beogradu
- Pogumno dejanje Drnovška in Peterleta
- Odslej Hrvaška zavrača prevaro
- Zakaj Slovenci še vedno v PSI

Katoliški glas vabi na poletno potovanje v Francijo

V tradicijo vsakoletnih potovanj s Katoliški glasom smo za prihodnje poletje načrtovali potovanje v Francijo od 19. do 29. julija 1993. Obiskali bomo znamenitosti v francoski prestolnici, kjer smo namenili največ dni ter potovali v slikovito pokrajino Loire z gradovi, obiskali v Normandiji kraje, kjer so se izkrcali zavezniški med drugo svetovno vojno, znameniti St. Michel in svetišče v Lisieuxju, kraljevi Versailles in zgodovinski Reims, kjer so kronali francoske kralje.

Podrobnejša navodila bomo objavili v prihodnji številki našega tednika. Vpisovanje se prične takoj z akontacijo 300.000 lir na sedežu Katoliškega glasa v Gorici.

Skupno tiskovno sporočilo

Na tržaškem sedežu stranke komunistične prenovne sta se srečali delegaciji slovenskega dela SKP in SSK. Srečanja sta se udeležila deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar in pokrajinski tajnik tržaške SSK Martin Brečelj, za SKP pa sen. Stojan Spetič in Sergij Lipovec.

Razgovor je bil posvečen predlogu SSK o osnovanju nadstrankarske slovenske liste za deželne volitve. Predstavniki SKP sta poudarila, da je zgodovinska izbira komunistov v medetnični vzajemnosti in bodo skušali tudi tokrat zagotoviti izvolitev slovenskega deželnega svetovalca na listi SKP. Dalo pa bi se razmišljati o volilnih povezavah. Obe stranki vsekakor odločno zagovarjata načelo o zajamčenem zastopstvu za narodne manjšine, ki so prva žrtev predlaganih večinskih volilnih sistemov. SKP in SSK soglašata, da bi morala vsa slovenska manjšina odločneje zagovarjati to zahtevo.

Predstavniki SKP so seznanili sodelovnike s pobudami, ki jih je sprejelo vsedržavno vodstvo stranke za uveljavitev načela o zastopnosti manjšin tako v vsedržavni volilni zakonodaji, kakor tudi v okviru zakona o zaščiti jezikovnih skupnosti, o katerem se bo v kratkem izrekel parlament.

SSK je ponovila mnenje, da bi bil skupni slovenski nastop krepka politična poteza ravno v podkrepitve zahteve po zajamčenem zastopstvu.

Govor je bil tudi o novi volilni zakonodaji za občine in pokrajine, ki zahteva od vseh slovenskih komponent iskanje primernih zavezništva za zavarovanje koristi našega prebivalstva.

Sv. Vincencij

To versko skupnost že več let »vodijo« razne laične osebe, ki si veliko prizadevajo, da bi čimbolje izpadala služba božja v tej cerkvi.

Za sobotno mašo skrbi g. Lino Cocci ob 17.30, ob nedeljah pa mašuje g. Stanko Živic ob 8. uri. Vsakdo bo ugotovil, kako je to neugoden urnik predvsem za mlajše ljudi.

Petje vodi Tamara Cetin iz Škedenja, ki ima tudi pevske vaje običajno vsako sredo.

Verniki se zbirajo na svojem sedežu »v Ognjišču« v ulici Revoltella, redno vsak prvi ponedeljek v mesecu — približno ob 17. uri — za skupno molitev.

Vsekakor pri službi božji je še veliko praznih mest, ki čakajo; da jih bodo zasedli novi ljudje.

Iz delovanja SKK V DSI o ziljski ljudski noši in oblačilni kulturi

Prejšnjo soboto, 23. t.m., smo v Slovenskem kulturnem klubu imeli večer, posvečen liku enega največjih in najbolj priljubljenih ameriških predsednikov, Johnu Fitzgeraldu Kennedyju. Letos je namreč že trideset let, odkar so ga v Dallasu med vožnjo v odprtem avtomobilu obpravi na volilno kampanjo ustrelili neznan atentatorji, njegov umor pa je še vedno skrivnost.

Najprej nam je prof. Licina Roth Pahor podala kratek oris zgodovinske dobe, med katero je v Združenih državah predsedoval Kennedy. Oris ni zajemal le težav, ki so jih tedaj ZDA imela na Kubi in v Vietnamu, ampak tudi politično situacijo v Evropi in drugod po svetu. Na kratko nam je torej predstavila najbolj zanimiva in pekoča dejstva, ki so se zgodila v desetletju pred Kennedyjevim umorom.

Podrobnosti o bivšem ameriškem predsedniku in še posebej o atentatu na njegovo življenje smo nato izvedeli v filmu priznanega režiserja Oliverja Stoneja »JFK«. Film pripoveduje resnično zgodbo o okrajnem prokuratorju Jimu Garrisonu, ki je žrtvoval vse, da bi izvedel resnico o predsednikovem umoru. Splošno mnenje klubovcev je bilo, da je film zelo dober, z odličnim Kevinom Costnerjem. Nasploh pa je bilo zanimanje zelo veliko, saj se je tudi tokrat zbralo veliko število poslušalcev oz. gledalcev.

Ob dnevu slovenske kulturne pa razpisuje Slovenski kulturni klub že običajni literarni, likovni in fotografski natečaj. Prispevke zbirajo poverjeniki SKK na višjih šolah, drugače pa lahko oddate svoj prispevek na sedežu, v ulici Donizetti 3. Na Prešernovi proslavi, ki bo 6. februarja, bodo komisije ocenile prispevke in nagradile najboljše izdelke. Tehnika in tema sta prosti. Vabimo seveda vse mlade umetnike, naj se udeležijo našega natečaja in čimprej oddajo svoje izdelke.

Tomaž Susič

Župan proti slovenščini na Velikem trgu

Po kriterijih, ki nimajo nobene pravne pristojnosti, tržaški župan preganja slovenski jezik na Velikem trgu. Ob tolikih življenjskih problemih našega mesta se ta občinska uprava igra z Osimom in prepovedjo slovenskega jezika na Velikem trgu.

Ne bomo govorili proti županu, ker sam govori proti sebi, pa najbolj govorno.

Ivan Žerjal

Jevnikar v upravnem svetu Sklada za Trst

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar je bil na zasedanju deželnega sveta 19. januarja izvoljen v upravni svet Sklada za Trst. Nadomestil je tako svojega predhodnika, Bojana Brezigarja, ki mu je z izstopom iz deželnega sveta zapadel tudi ta mandat. V upravnem odboru sedijo namreč vladni komisar, tržaški pokrajinski predsednik, tržaški župan in pa peterica deželnih svetovalcev, izvoljenih v tržaškem okrožju. Za Jevnikarja so glasovali tako predstavniki deželne večine kot opozicije, saj je prejel 39 glasov od skupno 44 svetovalcev, ki so se udeležili volitev, pri čemer so bile štiri glasovnice bele.

Dne 21. januarja je bila prva letošnja seja Sklada, namenjena razpravi o temeljnih smernicah za uporabo sredstev, ki jih upravlja. O tem bodo v prihodnjih tednih stekli posveti z zastopniki družbenega in gospodarskega življenja.

Odrski čarovnik - Jožko Lukež - je umrl

Pretekli ponedeljek, v starosti 73 let, je umrl v šempetrski bolnici Jožko Lukež, ki si je vsled svojih odličnih odrskih nastopov zaslužil vzdevek odrskega čarovnika.

Lukež se je rodil v Mariboru in je že v prvi mladosti kazal odrsko nagnjenost. Celó življenje je bil to, za kar je bil poklican: igralec.

Začel je v rojstnem kraju, a kmalu se je s Štefko Drolčevom preselil v Trst in skoro do zadnjega bil aktiven in priznan član gledališke skupine SG.

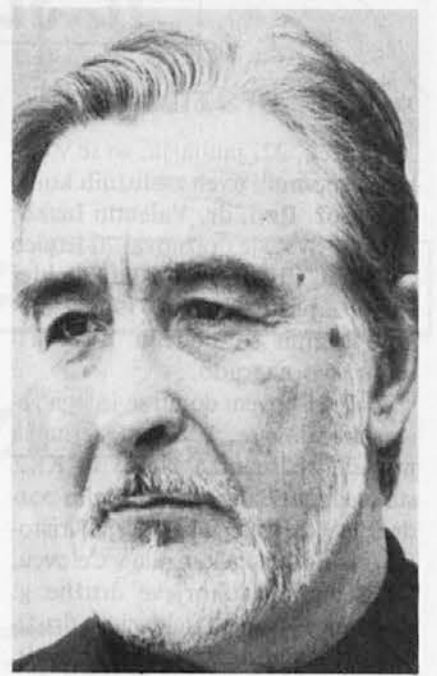
V svojih številnih nastopih je zjel različne like s pravo umetniško zagnanostjo, da ni nič čudnega, če je dobil razna priznanja in nagrade: Dve Sterijevi nagradi, tri Prvomajske, nagrado Prešernovega sklada in še ničkoliko drugih.

Toda se ni omejil le na odrska dela, nastopal je v filmu, po televiziji in po radiu. Bil je obenem režiser in avtor.

Ženi Nevi in hčerki Nevici izrekamo globoko sožalje.

Medškofijska kateheza

Kateheza za odrasle, ki jo vodi g. Jože Špeh, bo izjemoma drugo sredo, 10. februarja, ob 19. uri v ul. Donizetti 3. Skrivnostna moč v besedah sv. pisma bo tudi tebe zajela, če ji boš znal pozorno prisluhiniti. Pridi, ne bo ti žal!

Zanimiv dogodek ob svečnici

V torek, 2. februarja bomo, proseški vaščani proslavljali svečnico na poseben način. Ob 18. uri bomo imeli prvič na ta dan sv. mašo in blagoslov sveč v Pečini, jami, ki je sredi vasi. Zato vabimo čim več ljudi, da bi prisostvovali temu dogodku. Pečina, ki se nahaja za proseško cerkvijo, bo primerno osvetljena, odprta pa bo od 17. ure dalje.

Proseški župljani

Mačkolje

V stiski spoznaš prijatelja, — pravi slovenski pregovor.

Pomagati vsem potrebnim pa ni le znamenje človekoljubja, dobrote in povezanosti med ljudmi, ampak tudi dolžnost še posebej za vse kristjane. Tega se skušamo zavedati tudi v Mačkoljah. Dobrota mnogih src je prišla tudi zdaj do izraza, ko smo malo pred zadnjim Božičem začeli zbirati v župniji hrano in obleko za potrebe beguncev iz BiH. Pretekli četrtek, 21. januarja, smo s polkamperjem vse zbrano odpeljali na Karitas v Ankarano. To je bilo že četrto nabiranje pomoči pri nas. Ob tej priliki se hočem iskreno zahvaliti vsem darovalcem.

župnik Žarko Škerlj

Muzej judovske skupnosti

V ulici del Monte, kjer ima sedež judovska skupnost, so predstavili novoustanovljeni muzej, ki ima namen, da ovrednoti, varuje, hrani in da na ogled zgodovino tržaške judovske skupnosti s stalno razstavo najpomembnejših judovskih obrednih predmetov.

Stari in že razpadajoči »dom emigranta« je sedaj sedež muzealnih razstav.

Ta prostor je bil nekoč povezan s starim getom in nekdanjim judovskim pokopališčem, ki je bilo prav za temi prostori. Judje so kupili teren za svoje pokopališče že leta 1400 in so tu pokopavali svoje mrtve do

leta 1844, ko so premostili svoje pokopališče v sedanjo ulico della Pace.

Tržaškim Judom je po sreči uspelo ohraniti razne liturgične predmete, nekatere dragocene, ki so jih uporabljale štiri judovske tržaške sinagoge.

Sedaj se Judje zbirajo ob sobotah v veličastni sinagogi v Donizettijevi ulici, in to že od leta 1912.

Novi muzej ni samo kraj spominov, bo tudi postal kulturni center, kraj srečanj, predavanj, debat. To je nujno potrebno in hvalevredno, da se zaustavi tisti antisemitizem, ki je prisoten tudi v tržaškem mestu.

